

Egerfarmosi HÍRMONDÓ

EGERFARMOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK HIVATALOS LAPJA

VII. évfolyam 3. szám - 2009. december

Tisztelt Egerfarmoson élők!

Ismét eltelt egy esztendő, hiszen már az ünnepekre készülünk. Bár az időjárás eddig kegyes volt hozzánk, lassan-lassan beköszönt az ideai tél, hóval, faggyal.

Ha visszatekintünk az elmuló esztendőre elmondhatjuk, hogy mozgalmas év volt. Voltak gondok-problémák, de az öröm, a vidámság is mindennapjaink részét képezte. Településünk szépen gyarapszik, s több- kevesebb sikerrel környezetünk szépítését is sikerült megoldani. Nagy eredménynek tekintem, hogy a gazdasági válság ellenére sem kellett egyetlen munkahelyet megszüntetni, nem kellett a szociális kiadásokat megnyírβάλni, s a hozzánk segítségért fordulóknak is tudtunk valamilyen módon segíteni.

Ha gondolatban sorba vesszük az eseményeket, akkor döbbenünk rá, hogy milyen sokrétű volt az elmúlt időszak. Az óvodások, iskolások, civil szervezetek, kollégák, a lakosság aktív munkája, szervezése biztosította, hogy mindig „történjen valami” ebben a kis faluban. Részt vehettünk számos rendezvényen, találkozón, ünnepségen, játszóházban, fellépésen, ahol a munka mellett volt mód a szórakozásra, egymás megismerésére is. Számtalan olyan esemény volt Egerfarmoson illetve közelebbi és távolabbi környezetünkben, ahol megmutathattuk tudásunkat, ügyességünket, szépérzékünket.

Bízom abban, hogy az előttünk álló időszakot is derűsen, emelt fejjel éljük meg, hiszen az egyre romló gazdasági helyzetben nagy szükség van az összetartozás érzésére, arra a tudatra, hogy szükség esetén van kihez segítségért fordulni.

Már körvonalazódnak a 2010-es esztendő bevételei és kiadásai, s látszik, hogy nagyon nehéz évnak nézünk elébe. Minden nehézség ellenére törekednünk kell arra, hogy eredményeinket, intézményeinket, dolgozóinkat, értékeinket megőrizzük. Biztosan lesznek nehézségek, viták, problémák, de mindent meg kell tenni azért, hogy a gondok ne hatalmasodjanak el rajtunk. Egyre nagyobb szerep jut a közösség, a család összetartó erejének, a szeretetnek, a barátságának, a segítőkészségnek.

E szellemben kívánok mindenkinek békés boldog Karácsonyt, boldog új esztendőt!

Hárs Ernő versével idézem az ünnepet, s kívánom, hogy mindenkinek hozza meg a Karácsony azt, amit szeretne. Ne feledjük a sok ajándék mellett megölelni azokat, akiket szeretünk, éreztetve ezzel, hogy ez a legfontosabb emberi érzés.

Poczokné Blanár Gabriella
polgármester

Hárs Ernő Karácsony

*Zsong a téli erdő,
nagy a nyüzsgés benne.
Messzi útra készül
a fenyőfák ezre.*

*Beszórják a felhők
őket puha hóval,
madarak díszítik
szőlővel, dióval.*

*Őz és szarvas ámul,
mint szökik a lombra.
Itt is, ott is egy-egy
kerekfejű gomba.*

*S miközben a gallyak
csilingelve ingnak,
mindegyik facsúcsra
alászáll egy csillag.*

*Így indul az erdő
ezer fenyőfája
örömet szerezni
szerte a világba.*

A TARTALOMBÓL

Az önkormányzat működéséről	2-3
Változnak az adók	4
Alapítványokról	5
Őszirozsa Nyugdíjas Szervezet	6
Tűzkerék hírei	7
Kirándultunk	7
Kiállítások	8
Ovi-hírek	8
Télapó itt van	9
Öregotthon hírei	9
Egy kis történelem	10
Az Úr születése	11
Karácsonyfa	11

Tájékoztató az Önkormányzat 2009. évi gazdálkodásáról

Az év vége felé közeledve röviden szeretnék tájékoztatást adni az önkormányzat 2009. évi gazdálkodásáról.

A költségvetés tervezésekor az volt a célunk, hogy az intézményeink folyamatos, zavartalan működését, a személyi és tárgyi feltételeket biztosítani tudjuk.

Már látjuk, hogy sikerült reális tervet készítenünk, és örömmel mondhatjuk el, hogy a környéken egyedülállóan hitelfelvétel nélkül gazdálkodtunk az év folyamán.

Ehhez persze jelentősen hozzájárult az a tény, hogy a képviselő testület tagjai - mint minden évben - az idén is lemondtak tiszteletdíjukról.

Jelentős összegeket terveztünk felújításokra, beruházásokra is, de az már a tervezéskor világos volt, hogy saját erőből nem tudjuk azokat megvalósítani, ezért minden pályázati lehetőséget megragadtunk.

Pályázatot nyújtottunk be falunap szervezésére, úgy gondoljuk, felejthetetlen élményben volt része minden jelenlévőnek.

Eredményesen pályáztunk az EMVA-ba a kiserdőben jóléti park és játszótér kialakítására, jelenleg folyamatban vannak a szerződéskötések, várhatóan 2010. május végére készülünk el a munkákkal. A közelmúltban pályáztunk a tájház belső felújítására, illetve kiállítási tárgyak beszerzésére, valamint népművészeti találkozó megrendezésére.

Pályázatot nyújtottunk be a temetőben lévő kerítés felújítására, a munkák egy részét korábban már elvégeztük, szeretnénk a teljes felújítást megvalósítani. A pályázat eredménye még nem ismert.

Összességében elmondhatjuk, hogy a nehéz gazdasági körülmények ellenére sikeres évet tudhatunk magunk mögött, de a jövőben is törekednünk kell a hatékony, költségtakarékos gazdálkodásra, hiszen 2010. évi költségvetésben jelentős összeget vonnak el az önkormányzatoktól.

Jakab Tiborné
gazdálkodási főelőadó

Hogy a számok mögé lássunk...

Sokszor, sokan beszéltünk, írtunk arról, hogy milyen nehéz dolog a gazdálkodás. Úgy kell tervezni, végrehajtani a feladatokat, hogy ne csak vegetáljunk, hanem a kis lépésekkel is, de haladjunk előre. Önkormányzatunk igyekszik megfelelni ennek a feladatnak, s az elmúlt esztendőkhöz hasonlóan ebben az évben is számos olyan feladatot vállalt fel, mely nem tartozik a mindennapi működéshez, de fontos községünk életében.

A táblázatban bemutatom a 2009-es év fontosabb számain. Természetesen a működés költségeit, a mindennapi élethez szükséges többletkiadásokat itt nem sorolom fel, hiszen azok elengedhetetlenek. Bár a normatív támogatás nem fedezi kiadásainkat, nem tehetjük meg, hogy nem fűtünk, vagy nem világítunk, vagy nem fizetünk munkabért, vagy nem gondoskodunk az étkezésről. Ezek mind-mind olyan kiadások, melyek nem kerülhetők el. Az alább ismertetett fejlesztések ezeken a kiadásokon felül teljesültek.

<i>Beruházás megnevezése</i>	<i>összeg</i>	<i>Pályázati forrás</i>	<i>Saját költség</i>
Kandó Napi Vigasság	A sok társadalmi munka és segítség miatt nincs pontos adat. 500.000.-	500.000.-	A sok társadalmi munka és segítség miatt nincs pontos adat.
Óvoda részleges felújítása, életveszélyes sarok teljes bontása, nyílászáró csere, lambéria csere, álmennyezet készítése, festés, külső színezés	2.331.151.-	0	2.331.151.-
Iskola teljes padló csere és teljes belső festés	724.981.-	0	724.981.-
Napközi folyosó hőszigetelése, fűtőkorszerúsítése, külső-belső festése, szigetelt részen nemes vakolat készítése, nyílászárók cseréje	821.127.-	0	821.127.-
Központi konyhában a munkaasztalok rozsdamentes asztalra cserélése	300.840.-	0	300.840.-
Védőnői szolgálatnál látásélesség vizsgáló műszer beszerzése	54.000.-	0	54.000.-
Könyvtárba függönyök és fali szekrény beszerzése	126.000.-	0	126.000.-
József Attila út egy részének felújítása	9.834.253.-	5.703.866.-	4.130.387.-
Nyári ingyenes gyermekétkeztetés	499.500.-	499.500.-	0
Ingyenes tankönyv biztosítása a normatíván kívül	435.000.-	0	435.000.-
Összesen:	15.626.852.-	6.703.366.-	8.923.486.-

Nyertes pályázatunk van a kiserdőben park és játszótér kialakítására, ahol a nyert összeg 12.748.662.-, a szükséges önerő pedig 3.187.166.- forint lesz.

Poczokné Blanár Gabriella
polgármester

Tájékoztató a2009. évben kifizetett támogatásokról

Településünkön ebben az évben (november hónapig) jellemzően az alábbi támogatási formák kerültek megállapításra és kifizetésre a benyújtott kérelmek alapján

<i>támogatás megnevezése</i>	<i>támogatásban részesült (fő)</i>	<i>eset</i>	<i>támogatásra kifizetett összeg</i>	<i>az önkormányzat tényleges költsége %-ban</i>
<i>rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,</i>	41 család	70	939.600.-	0%
<i>kiegészítő gyermekvédelmi támogatás</i>	1 család	8	49.155.-	0%
<i>egészségkárosodottak rendszeres szociális segélye</i>	2	12	91.670.-	10%
<i>55 éven felüliek rendszeres szociális segélye</i>	4	29	861.950.-	10%
<i>rendszeres szociális segély</i>	17	42	1.095.450.-	10%
<i>rendelkezésre állási támogatás</i>	24	69	1.383.385.-	20%
<i>mozgás-korlátozottak közlekedési támogatása</i>	42	42	367.500.-	0%
<i>közgyógyellátási igazolvány kiállítása</i>	7			
<i>átmeneti segély</i>	7	7	91.974.-	100%
<i>kamatmentes kölcsön</i>	18	18	512.500.-	100%
<i>ápolási díj+ járulék</i>	4	42	1.407.605.-	10%
<i>temetési segély</i>	7	7	70.000.-	100%
<i>normatív lakásfenntartási támogatás</i>	50 család	393	2.223.900.-	10%
<i>tankönyv-támogatás</i>			164.000.-	100%
<i>közcélú foglalkoztatásra fordított összeg (bér+járulék)</i>	23		10.972.207.-	5%
<i>egészségügyi szolgáltatásra való jogosultsághoz kiállított hatósági bizonyítvány</i>	4			

A fenti ellátások elbírálásánál úgy a Polgármesterasszony, a Kőrjegyző, mint a képviselő-testület vagy a szociális bizottság igyekszik messzemenően figyelemmel lenni a kérelmező valós szociális helyzetére. Mivel az Önkormányzat pénzügyi helyzete az elmúlt években, s jelenleg és a jövőre nézve is kedvezőtlen, így azokat a támogatásokat, melyeket méltányosság alapján s nem kötelező jelleggel fizet, a minimálisra csökkentette. Mindenki tudja, hogy ez a körülmény sok embert igen érzékenyen érint, de anyagi forrás hiányában nem lehet támogatást fizetni.

A nyári gyermekétkeztetés támogatása az önkormányzatot, 2009. június 16-ától 2009. augusztus 31-éig terjedő időszakra illeti meg. Az önkormányzatnak vállalnia kellett, hogy 54 munkanapon keresztül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára -meghatározott kereteken belül- folyamatosan napi egyszeri meleg-étkeztetést biztosít. Kivételes esetben, ha a települési önkormányzat a meleg-étkeztetést nem tudja megszervezni, a támogatás felmelegíthető készlettel biztosíthat. Önkormányzatunk ez utóbbit választotta, s a felhasználását a gyermekjóléti szolgálat szükség szerint ellenőrzi. Ebben az évben 25 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek étkeztetéséhez kapott az Önkormányzat összesen 499.500,- Ft összegű támogatást.

Önkormányzatunk az egerfarmosi általános iskola 1-4. osztályos tanulóinak ingyenes tankönyvre összesen 435.000,- Ft-ot biztosított.

130 db mikuláscsomagot osztott szét az önkormányzat Mikulása a 0-14 éves korú gyermekek között.

Adorján Éva
Szociális főelőadó

2010. januártól változik a gépjárműadó mértéke!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény alapján 2010. január 1-től a személygépkocsik, motorkerékpárok után fizetendő adó átlagosan 15%-al emelkedik. Az új adómértéknek megfelelő adó megállapítást tartalmazó, 2010. évre vonatkozó határozatot az önkormányzati adóhatóság 2010. év elején megküldi az adózóknak.

Az adó mértéke 2010. január 1-jétől személygépkocsi és motorkerékpár esetén, a gépjármű:

- gyártási évében és az azt követő 3 naptári évben 345 Ft/kwatt
- gyártási évet követő 4-7. naptári évben 300 Ft/kwatt
- gyártási évet követő 8-11. naptári évben 230 Ft/kwatt
- gyártási évet követő 12-15. naptári évben 185 Ft/kwatt
- gyártási évet követő 16. naptári évben és az azt követő naptári években 140 Ft/kwatt.

A lérugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű nyerges vontató, tehergépjármű, autóbussz esetén az adómérték az adóalap minden megkezdett 100 kilogrammja után 1200 Ft.

„Légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű gépjármű az a jármű, amelyik a Tanács 96/53/EK Irányelvének II. melléklete szerinti lérugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerrel rendelkezik és ezt a tényt az adóalany az önkormányzati adóhatóságnál a közlekedési hatóság által kiadott hatósági bizonyítvánnyal, az igazságügyi gépjármű-közlekedési műszaki szakértő szakvéleményével vagy "útkímélő tengely" bejegyzést tartalmazó forgalmi engedély bemutatásával jelenti be.”

Ahhoz, hogy az érintett járművek üzemben tartói/tulajdonosai az alacsonyabb adótételt igénybe tudják venni bejelentést kell tenniük a lérugós tehergépjárművekről, mivel az önkormányzati adóhatóság adatbázisa erre vonatkozóan adatot nem tartalmaz.

Azon járművek, amelyekhez kapcsolódóan az adózó nem tett bejelentést, vagy nem csatolta a törvény által előírt tanúsítványt, 1380 Ft/100 kg szerinti mértékkel adóznak.

A bejelentést legkésőbb 2010. január 15-ig lehet megtenni.

Hasznos linkek:

www.apeh.hu, www.pm.gov.hu

Egerfarmos Község Önkormányzatának hivatalos lapja

VII. évfolyam 3. szám

2009. december

Kiadja: **Egerfarmos Község Önkormányzata**

Felelős kiadó: **Poczokné Blanár Gabriella** polgármester

Készült az M-Print Nyomdában

Változások a helyi iparűzési adóban 2010. január 1-től!

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényt (Htv.) módosította a közteherviselés rendszerének átalakítását célzó törvénymódosításokról szóló 2009. évi LXXVII. törvény - amiből a legfontosabb változás, hogy a helyi iparűzési adóval összefüggő hatásköröket **2010. január 1-től kezdődő adóéveket érintően az APEH gyakorolja.**

- A 2010. január elsejét megelőző adóéveket érintő adókötelezettségeket az adózók az önkormányzati adóhatóságokhoz teljesítik.
- Az átmeneti rendelkezések értelmében a **2010. március 15-én esedékes helyi iparűzési adóelőleget a fizetési meghagyás alapján még az önkormányzati adóhatósághoz kell teljesíteni** (az eltérő adóévet választóknak az üzleti év első napjától számított harmadik hónap 15. napját kell érteni).
- **A 2010. május 31-én esedékes bevallást** a helyi iparűzési adóról (előleg, pozitív adókülönbözet) szintén **az önkormányzati adóhatóságokhoz kell benyújtani.**
- A 2010. május 31-ével teljesítendő bevallásban feltüntetett előleget az APEH a saját nyilvántartása szerint megfizetettnek és teljesítettnek tekinti (az esetleges különbözet végrehajtását az önkormányzati adóhatóság végzi).
- Az önkormányzati adóhatóságoknak adatokat kell szolgáltatni (öt időpont) az APEH felé, a rendeleteikről, az adóalanyokról, az előleg-kiegészítésekről, a 2010. március 15-én esedékes és megfizetett adóelőlegekről, valamint az adóelőleg adatokról, a megfizetett adókról és az adóalap egyszerűsített meghatározásáról tett nyilatkozatokról.
- A tevékenységüket 2009. december 31.-ig megszüntető adózók az adókötelezettségeiket az önkormányzati adóhatósághoz teljesítik, és az önkormányzati adóhatóság végzi az ezzel összefüggő adóztatási feladatokat.
- A tevékenységüket 2009. december 31-e után megszüntető adózók 2010. január 01. utáni időszakot érintő adóügyeiben az APEH jár el.
- A helyi iparűzési adó vonatkozásában a 2010. január elsejét megelőző adó megállapítási időszakot érintő, az adó megállapításához való jog legkésőbb **2011. december 31-én elévül**, vagyis ennek értelmében az önkormányzati adóhatóságoknak eddig az időpontig lesz lehetőségük ellenőrizni a 2010. január elsejét megelőző adóévekre vonatkozó iparűzési adókötelezettségeket.

Az adó-, és adóelőleg fizetési időpontok nem változnak, azonban a helyi iparűzési adóelőleget is önadózással kell teljesíteni az adózóknak. Így az adóévben fizetendő két adóelőleg-részlet meghatározása és bevallása az adózók feladata lesz. Az adóköteles tevékenységet év közben megkezdő, illetve az átalakulással létrejövő adózónak be kell jelentkeznie az adóhatósághoz, illetve ezzel egyidejűleg az előlegfizetési időszakra adóelőleget kell bejelenteni az erre rendszeresített nyomtatványon. A megszűnő vállalkozóknak nem kell majd adóelőleget bejelentenie és bevallania.

Egyesült az Idős Kor Biztonságáért Alapítvány a Kandó Kálmán Alapítvánnyal

Az idősek bentlakásos szociális ellátása érdekében ismert személyek kezdeményezésére megalakítottuk az Idős Kor Biztonságáért Alapítványt (IKBA) 2003-ban. Bízunk a lakosok támogatásában, ami azonban elmaradt, mivel a 2003-2008 közötti 6 évben helyből csak 11.000 Ft. támogatás érkezett. Ezért mi alapítók úgy gondoltuk, hogy ami nem megy, azt nem szabad erőltetni. A kuratórium megbízásának lejártával 2008-ban kezdeményeztük a

Kandó Kálmán Alapítvánnyal (KKA) történő egyesítésünket, amit a Heves Megyei Bíróság elfogadott, egyidejűleg az IKBA törlését rendelte el 2009. április 23-ától.

A volt alapítvány 361/e Ft értékben beszerzett tárgyi eszközeit: (számítógép, nyomtató, bútorok) 2008-ban, az 5 év alatt különböző forrásokból eredő bevételek 487/e Ft összegben, és a 400/e Ft alaptőke a Takarékszövetkezet bankszámlájáról 2009. július 27-ével a KKA számlájára a bírósági végzés alapján átutalásra került. Az iratokat pedig szeptember 4-én átadtuk.

Nagy sajnálattal, de tiszta lelkiismerettel döntöttünk az IKBA megszüntetése mellett. Könnyű belátni, hogy 487/e Ft-ból nem lehet egy több milliós beruházást megkezdeni. A KKA az egyesülést követően alapító okiratának módosításával az eddigi célkitűzésein túl vállalta, átvette az időskoriak egészségügyi és szociális ellátásának elősegítését, és bentlakásos otthon megvalósításának támogatását.

Javasoljuk mindenkinek, hogy anyagilag támogassa a KKA-t a köz javára és saját érdekében, mert van látható bizonyítéka a közadakozásnak a megépült ravatalozóban, valamint a mindenki karácsonya rendezésével. A KKA szervezte nyári táborával maradandó élményt nyújtott a gyerekeknek, a szülőknek, a nagymamáknak pedig az élménybeszámolóval.

A KKA merjen több célt kitűzni, azt nyilvánossá tenni, gyűjtést szervezni (pl. a már felvetődött gyógyászati segédeszközök)! Mi, alapítók az alaptőke után járó kamattal, ezen túl támogatással az első lépést megtettük.

Egyébként a jótékonyági adakozás már Kr. e. is volt! A kereszténység megerősödésével a középkorban sokan adakoztak a szegényházak javára. Assisi Szent Ferenc az 1200-as években azt hirdette, "Ne csak magunk hasznára, hanem mások javára éljünk." , de Szent Erzsébet is sokat jótékonykodott.

Magyarországon a török kiűzése után, 1715-ben már törvény szabályozta az alapítványokat.

1867-től bíróság döntött az alapítványok sorsa fölött, 1928-ban, 1958-ban és 1987-ben újra szabályozták a törvényeket. 2003-ban létrehozták a "Nemzeti Civil Alap" -ot (NCA), aminek az alapja az SZJA 1 százalékából a civil szervezetek részére felajánlott adónak az APEH által megduplázott része. Így aki az SZJA 1 százalékát civil alapítványnak ajánlja fel, kétszeresen segít. Ebből az NCA-tól az IKBA pályázat útján 755.000 Ft-hoz jutott. (Ugyanúgy pályázott más alapítvány is, például az KKA.)

Alapítványunk közérdekű kötelezettségeket vállal, ezért a tevékenység során keletkezett hozamot (profit) tilos egymás között szétosztani, azt vissza kell fordítani az alapcélra. A felosztás jogi vétség!

Kérjük a lakosságot, adakozzanak a köz javára a Kandó Kálmán Alapítvány vezetőjénél.

Az adakozás legyen érdem!

Horváth Józsefné sk, Bíró Károly sk, Tóth Pál sk, Virág István sk

Kandó Kálmán Alapítvány

Az alapítvány kuratóriuma októberben úgy határozott, hogy két Bioptron lámpát vásárol, egy közepes méretűt és egy kis méretűt, amely hordozható. Ezek a lámpák a fényterápia segítségével fejtik ki gyógyhatásukat. Számos betegség kezelésénél nyújtanak segítséget. Az Idősek Otthonában bárki igénybe veheti díjmentesen a közepes méretű lámpát.

A gondozónők segítenek a használat során, valamint bővebb információt adnak a lámpák gyógyhatásáról. Forduljanak bizalommal hozzájuk! Akik egészségügyi állapotuk miatt nem tudnak bemenni az Idősek Otthonába, azokhoz a szociális gondozók kiviszik a kisméretű lámpát, és segítséget nyújtanak a kezelésben.

Ebben az évben is megrendezésre kerül a Mindenki Karácsonya, melyet az Alapítvány az Önkormányzattal közösen szervez. Erre a rendezvényre december 19-én kerül sor. A rendezvény a gyermekek betlehemes játékaival kezdődik a templomban, majd szentmise lesz 14 órakor. Ezt követően az iskolás és óvodás gyermekek kézműves foglalkozás keretén belül fogják elkészíteni a fenyő díszeket, amivel feldíszítik a fenyőfát. Majd ünnepi műsort fognak előadni a jelenlévő lakosság számára, melyre mindenkit nagyon sok szeretettel várunk.

Nagy örömmre szolgál, hogy kezdeményezésünkre a mi kis falunkba is el fog jutni a Betlehemi Békéláng. A lángot a polgármester asszony veszi át, Nagyrédéről fogja elhozni az egerfarmosi templomba. A Betlehemi Békéláng szoros összefüggésben van Jézus születésével. Az ENSZ 1986-ot a béke évének nyilvánította. Habsburg Rudolf nevét viselő osztrák cserkészcsapat ötlete alapján a béke szimbóluma a betlehemi Születés templomában égő láng lett. Azóta évről évre Bécsből cserkészek kíséretében, rendszerint egy-egy különleges gyermek indul Jézus születésének helyszínére, hogy a jászol helyén épült templomban, a Születés Bazilikában található örökmécsesből a lángot lámpásba zárva hozzák repülővel Bécsbe, ahol egy nagyszabású ünnepség keretében veszik át egyes országok, nemzetek cserkészküldöttségei. Ezt követően a Betlehemi láng szállítása örökmécsesekkel történik autóval, autóbusszal, vonattal, kerékpárral vagy akár gyalog is szállítják a cserkészek, hogy eljusson otthonainkba, hogy ott karácsonyig folyamatosan égjen. Ez a láng Karácsony előtt érkezik a Római Katolikus templomba, ahol a Szentmise keretében mindenki vihet haza az erről gyűjtött lángot. Ez a láng mindenkié, minden jó szándékú emberé. Élünk a lehetőséggel, fogadjuk be a „betlehemi láng” fényét, melegét otthonunkba, hogy átjárja életünket.

A közelgő ünnepek alkalmából a kuratórium nevében mindenkinek áldott, békés karácsonyi ünnepeket, Sikerekben Gazdag Boldog Új Évet és jó egészséget kívánok!

*Zsamba Istvánné
Kandó Kálmán Alapítvány
Kuratórium elnöke*

Őszirosza Nyugdíjas Szervezet

Kedves Olvasók! Rövid összefoglalót szeretnék ismertetni az elmúlt időszakról. Szervezetünk ebben az évben is bővelkedett színes, tartalmas programokban. Az év elején voltunk Budapesten a Jégszínházban, a Tisztelet Társasága rendezvényén a Fővárosi Nagycirkuszban és utána elkezdődtek a fellépések, amiknek igyekeztünk eleget tenni.

Az alábbi helyeken léptünk fel:

május:

- Szücsi, Füzesabony

június:

- Szihalom, Sarud (aratófesztivál)

július:

- Mezőszemere (falunap),
- Egerfarmos (falunap, ami igen jól sikerült)

augusztus:

- Mezőszemere,
- Mezőtárkány (falunap és helyi ünnepség),
- Berekfürdő

szeptember:

- a Debreceni Múzeumban megnéztük a Messiás című kiállítást egy csoport ellátogatott a budapesti Kerepesi Temetőbe (Fiumei úti sírkert), ahol híres emberek síremlékét tekinthették meg, így például Kandó Kálmán síremlékét is

október:

- részt vettünk az Idősek Világnapján,
- felléptünk Dormádon, Felnémeten
- jelen voltunk Egerben, a könyvtári napokon, a nagy partin, ahol játékos vetélkedővel vártak minket
- Eger, Körcsarnok, Idősek Világnapi ünnepség
- Gyöngyös, Richter Gedeon Rt. által meghirdetett vetélkedő

november:

- mezőszemerei Nyugdíjas Szervezet 15. évfordulójának ünnepe Verpelét (szavalattal, énekkel és tánccal készültünk)
- voltunk Budapesten a Nyugdíjas Expon, az Életet az éveknek 20 éves jubileumának záró ünnepségén, ahol szervezetünk Díszoklevelet kapott, este 18 órától pedig a Tisztelet Társasága adott műsort

Az év elején elszámoltunk a pályázati pénzekkel is. 300/e Ft-ot a szentendrei és a mezőkövesdi kirándulásra, 200 /e Ft-ot működésre fordítottunk, amit az NCA pályázaton nyertünk. Az idei NCA pályázaton is nyertünk 225/ e Ft-ot működésre, amelyből megvettük a székeket (ezzel a pénzzel a jövő évben kell elszámolni).

Az önkormányzattól is kaptunk 70/e. Ft támogatást, amit nagyon szépen köszönünk. Egyéb támogatásban is részesültünk az önkormányzattól. Kapott szervezetünk külön helyiséget, melyet ismét köszönünk, nagyon jól érezzük magunkat. Személyi változás is történt, Csörgő Tiborné lemondott a pénztárosságról, helyette Dávid Ottónét választottuk meg, mivel elköltözött ezt a feladatot most közösen végezzük.

Nagy Kálmánét megválasztottuk kultúrfelelősnek, így jobban megoszlik a munka.

Megemlítem még, hogy az egerfarmosi falunapon és Egerben az idősek világnapján köszöntötték a jubiláló házaspárokat, így szervezetünkben is egy 60 és egy 50 éves párt.

Szeretnénk köszönetet mondani a tagok áldozatos munkájáért, a babavarrásért, a finom süteményekért, illetve az egyes fellépésekre való utaztatásért.

Kívánunk mindenkinek Kellemes Karácsonyi Ünnepeket, Eredményekben Gazdag Boldog Új Évet!

Burgermeister Jánosné

JÁTÉK ÉS RUHA GYŰJTÉSI AKCIÓ

MEGUNTAD JÁTÉKAIDAT, RUHANEMŰIDET?

SAJNÁLOD KIDOBNI ŐKET?

NEM TUDOD, MIT KEZDJ VELÜK?

HOZDD EL HOZZÁNK!

A Laskó-Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény idősek klubjába, gyermekjóléti szolgálatának irodájába, ahol nagyon szívesen fogadjuk a felajánlott játékokat és használt ruhaneműket!

A játékokat, ruhaneműket olyan családokhoz és gyerekekhez juttatjuk el, akiknek sokat fog jelenteni ez a SEGÍTSÉG.

Tűzkerék Néptánc Egyesület

Néptáncsoportunk első évét zárja, amely tagjai számára sikeresnek mondható. Nagy örömeinkre szolgál, hogy két taggal bővült együttesünk Csörgő Enikő és Böződi Anett személyében.

A Disco és a házi buli korát éljük, ahol a modern tánc érvényesül, és ezért különösen jó érzés, hogy a fiatalokat is érdekli a néptánc, és örömeiket lelik benne.

Szeretnénk megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjunk Egerfarmos Önkormányzatának, hiszen lehetővé tette számunkra, hogy a Művelődési Ház legyen székhelyünk, valamint a támogatást, mely fedezte népviseletünk varratását. Köszönjük szépen!

Szintén köszönetet mondunk azoknak a tagoknak, akik támogatóként vesznek részt csoportunk életében.

Folyamatban van egyesületté válásunk, melynek köszönhetően reményeink szerint több pályázati lehetőség válik elérhetővé számunkra.

Szeptemberben meghívást kaptunk Besenyőtelekre a Rétes napra, valamint még ebben a hónapban Szücsiben is megmutathattuk tudásunkat. A meghívásnak azért is örültünk, mert így távolabbi helyeken is megismertek bennünket.

December 16-án az óvoda és az iskola által szervezett táncos délutánon vettünk részt, melyen igen jól éreztük magunkat.

Az ünnepek közeledtével ezzel a kis idézettel szeretnénk mindenkinek Áldott, Békés Karácsonyt és Boldog Új Évet kívánni!:

„Minden szívből szóló karácsonyi énekben, A kandalló ropogásában és melegében, Az ünnepi ebéd közben, A beszélgetésben és nevetésben, Minden képeslapban amit egy barát, vagy a család küldött, Minden, amit ebből meghallunk, és ami elgondolkodtat bennünket, az maga a szeretet.”

Noreen Braman

Böződi Mária

Kirándulás Mezőtárkányra

A nyári szünet utolsó napjait kihasználva indult el csapatunk Egerfarmosról Mezőtárkányra a Nemes Horgász tóhoz.

Kitartóan és felszabadultan tepertünk a lelkes, biciklizni szerető gyermekekkel a szomszéd településre, ahol már nagyon vártak bennünket a mezőtárkányi gyerekek, és felnőtt vezetőjük: Bácsics Csaba. De nem csak ők! Besenyőtelekről két vállalkozó szellemű pedagógus is átbiciklizett 15 általános iskolás gyermekekkel, hogy velünk együtt részt vegyen ezen a nyársalással, falunézéssel egybekötött kiránduláson. Mezőtárkány polgármester asszonya Tóthné Szabó Anita a polgármesteri hivatal előtt üdvözölt bennünket, és fejezte ki örömét. A Laskó-Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény nagyon fontos célkitűzése, hogy közelebb hozza egymáshoz a szomszéd település lakosait, és a felnövekvő gyermekeket. A szabadidős programok fontos teret biztosítanak e célkitűzés megvalósításának.

Amikor már minden településről megérkeztek a biciklizni szerető felnőttek és gyerekek, akkor egyszerre mindannyian elindultunk a horgász tóhoz. A tónál már minden szükséges dolog el volt készítve: szalonna, kenyér, paradicsom, paprika, üdítők, tűzifa /ezt a Laskó-Rima Menti Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény finanszírozta/. Nem volt tehát más hátra, hozzáláttunk nyársalni. Itt aztán mindenki jól lakhatott, aki csak akart! A nyársalást a tó körbesétálása és a gyerekek foci mérkőzése követte.

Itt forgatókönyvünk szerint véget is ért volna a szabadidős program, ha a település vezetője meg nem hívott volna mindenkit fagyizni és kólázni az egyik helyi presszóba. A gyerekek öröme határtalan volt e lehetőség hallatán.

Mára már egy szép emlék lett ez a kirándulás.

Jövő tavasszal mi egerfarmosiak fogjuk vendégül látni a besenyőtelki és mezőtárkányi gyerekeket és vezetőiket.

Barnáné Uri Katalin
családgondozó

Három képzőművészeti kiállításról

2008. december 15-én Egerben, a Bródy Sándor Megyei Könyvtár Galériájában került megrendezésre „Eger az 1980-as években” című grafikai kiállításom.

Közel egy hónapig volt látható a kiállítás, amelyen igen sokan vettek részt a vendégkönyv tanúsága szerint. Egerfarmosról a polgármester asszony is megtisztelt jelenlétével, és rajta kívül többen is.

2008 májusában, a Falunapon mutatkoztam be először Egerfarmoson, szintén ezekkel a grafikákkal, amelyeket itt többen láthattak. 2009 májusában 12 db-os sorozattal elnyertem a Kulturális Alap művészeti díját Egerben, amely jelentős változást hozott életemben. 2010-ben két kiállítás is lesz ismét Egerben, egy a Könyvtár Galériában, egy pedig a Művészeti Központban.

Itt már 30 grafika kerül bemutatásra, és 10 db olajfestmény. Az a megtiszteltetés is ért, hogy állandó kiállításom lesz Egerben, a Művészeti Központban jövőre. Szeretném, ha minél többen eljárnának Egerfarmosról is, mert a művészetet ápolni kell, a fiatalságot a szépre kell nevelni, ezek a kiállítások ezt célozzák meg. 2009-ben a Falunapon ismét szerepeltem, sajnos a Nyugdíjas Otthont már 15 órakor bezárták, itt olajfestményeket láthattak az érdeklődők. Egerfarmosi tájképek is voltak: a templom, Csáky Györgyék háza, Kandó u., s egyéb tájképek.

Valahogy mindig kimaradt a helyi újságból, ezért írtam ezt a kis cikket, öndicsékvés nélkül, csak hogy tudják, ilyen is létezik ebben a faluban.

2002-ben kerültem Egerfarmosra, egy súlyos betegségből felépülve Nagy Kálmánné (Teri néni) hatására kezdtem el alkotni. Neki festettem le a templomot, innen indult el a folyamat.

Erdélyi családból származom, de már Magyarországon tanultam. Zenei pályára készültem, mivel nem vettek fel a Konzervatóriumba, dolgoztam. Egy kitérővel festészetet tanultam a Képzőművészeti Főiskolán. 10 évig a Népszava külső művészeti munkatársa voltam, rendszeresen jelentek meg rajzaim, dolgoztam a reklámszakmában, mint grafikus Most rokkant nyugdíj mellett ismét képművészeti tevékenységet folytatok.

Gyulay Zsolt

Ovi-hírek

2009. szeptemberében az óvoda az új nevelési évet ideiglenesen a Művelődési Házban kezdte meg. Elmondhatom, hogy gyermekeink jól érezték magukat ebben a közegben, hiszen minden adott volt a zavartalan működéshez.

Amikor az idő engedte, a gyerekekkel lesétáltunk és azt figyeltük, hogyan szépül a mi óvodánk.

Októberben aztán visszaköltöztünk és birtokba vettük a mi kis birodalmunkat, amit nem túlzás, ha azt mondom, nagyon szép lett és barátságos. Köszönet érte az Önkormányzatnak és a kivitelezőnek.

Megkezdődtek a foglalkozások, a bemeneti mérések.

Az ős folyamán informatikai eszközeink bővítésére pályázatot nyújtottunk be, amely sikeréről a napokban kaptunk értesítést

Pályáztunk játékállományunk, főleg a szerepjátékaink bővítésére is, amely pályázatunk szintén sikeres elbírálást kapott.

Október végén felléptünk az Idősek köszöntésére rendezett ünnepségen

Nagycsoportosaink számára bérletet vásároltunk az egeri Harlekin Bábszínházba. A bérlet négy alkalomra szól, de azon kívül, hogy a gyerekek igazi élményben részesülnek, már ismerik a buszon való viselkedés szabályait a városi közlekedést, és Eger néhány nevezetes épületét.

Október 4-e az állatok világnapja. Ebből az alkalomból kirándultunk óvodásainkkal a Gyöngyösi Állatkertbe. Az állatkert megtekintése után egy igazán szép és esztétikus játszótéren kedvükre játszadózhattak.

Ezután megtekintettük a Mátra Múzeumot, ahol a gyerekeket főleg a mamutsontváz érdekelte. Majd a busz felvitt bennünket Sástóra, ahol a gyerekek még kifutkározhatták magukat a jó levegőn. Visszafelé nagy volt a csend, hiszen a busz kis utasai kidőltek a nagy kirándulás után, mélyen aludtak.

A busz költségeit az önkormányzat biztosította, melyet ezúton is szeretnénk megköszönni.

November hónapban minden gyerek részére egy három részből álló koncertsorozatra vettünk bérletet. Az első előadást Szihalmón láthattuk, mely címe: "Hármas-hangzat". Ismert költők megzenésített versei hangoztak el a Radványi trió előadásában. A gyerekek játékosan ismerhették meg a hangszereket, hallhatták a hangjukat. Mindenkinek nagyon tetszett, új zenei élmény volt számukra, még a kicsik is élvezték az előadást.

A sorozat két hátralévő előadását a tavasszal láthatjuk.

December hónapban igen nagy izgalommal várták a gyerekek a Télapót, aki december első hetében már szinte minden délután bekopogtatott az ablakon, de december 4.-én érkezett óvodánkba. Minden kisgyereknek hozott csomagot, amit a gyerekek dallal és verssel köszöntek meg. A csomagokat az önkormányzat biztosította, amit köszönünk.

December 10-én óvodánkban játszóházat szerveztünk a füzesabonyi Kis Bocs Baba Mama Klub közreműködésével. Itt aztán mindenki megtalálhatta a számára való kedves elfoglaltságot. Volt üvegfestés, ami sok kisgyermek érdeklődését felkeltette.

Volt arcfestés is, ahol a lányok körében a pillangó, a fiúk körében a pókember volt a sláger. A szervezők hoztak magukkal egy lufibohócot, aki lufiállatokat hajtott a gyerekeknek. Népszerű volt a matricafestés és a színezés is. Nagyon jól éreztük magunkat.

Az év hátralévő hetében még egy táncbájos délutánon veszünk részt. Ezen a rendezvényen fellépnek az iskolások, az Ősziróza Nyugdíjas Szervezet tagjai és a farmosi Tűzkerék táncosai.

Célunk ezzel a rendezvénnyel, hogy gyermekeink is részesei lehessenek hagyományaink ápolásában.

Fenyőünnepünk december 19-én lesz.

Mindenkinek Áldott és Békés Karácsonyt kívánunk!

Vincze Józsefné tagóvodavezető

„Télapó itt van!”

"Szent Miklós, (december 6.) a kiszásiai Myra szent püspöke, a keleti egyház máig legtiszteltebb szentje. A legenda szerint egy éjjel három szegény lány ablakába három zacskó aranyat tett, hogy megszabadítsa őket a szegénységtől, és tisztességesen férjhez mehessenek.

A legenda szerint Miklós az ablakba tett ajándékával megmentette a lányok becsületét. Innen ered az a szokás, hogy a gyerekek szépen kitisztított cipőjüket az ablakba állítják ajándék reményében."

"A Télapó Magyarországon a keresztény hagyományok alapján elterjedt Mikulás alakjával egybemosott képzeletbeli, alapvetően nem keresztény figura a karácsonyi ünnepkörben. A Télapó kifejezés a 20. század első harmadában keletkezhetett, már a két világháború között is használták a Mikulás szó szinonimájaként. A finn gyerekek meg vannak győződve róla, hogy az ajándékot osztogató, jóságos téli szellem hazája az Északi Sark, amelyet csak decemberben hagy el, hogy rénszarvasoktól húzott szánján meglátogassa az egész világ jó gyermekeit. Feladatát elvégezvén egy évre újra visszatér a Sarkvidékre."

Télapó-Mikulás az egerfarmosi gyermekekről sem feledkezett meg, december 4-én a mi kis iskolánkat is felkereste. A mai gyerekek tudják, hogy a rengeteg kívánságot nem lehet egyetlen éjszaka alatt teljesíteni, pláne nem egyetlen Mikulásnak, ezért azon már senki sem lepődik meg, hogy december elején napokig Mikulás hadak járnak az országot, ajándékot osztogatva. Arról nem is beszélve, hogy a mai Mikulások a tanítási rendet is tiszteletben tartják, és iskolás gyerekekhez tanítási napon látogatnak

Pedagógusként persze tudjuk, hogy ezen a napon csak nagyon nagy jó indulattal lehet tanításról beszélni, hiszen nehezen lehet féken tartani a várakozás lázában égő gyerekeket. Tanulóink is alig várták, hogy a tanteremből kiszabadulva a kapuban leskelődhessenek, hátha hamarabb feltűnik az áhított vendég.

Reggeli után a nagyobbak katonás rendet raktak, söpörtek, díszítettek. Végre minden a helyére került,- legnehezebben a gyerekek-amikor a Télapót hívó harsány énekszónak meg lett a foganatja. Az ablak üvegét megkocogtatta egy díszes vándorbotot tartó piros sapkás ember. Csak

nem a Télapó? Ha még voltak is kétségei valakinek a rejtélyes idegen kilétét illetően, azokat mintha a szél fújta volna el a csengettyűszó hallatán, amelynek nyomában megjelent a hön áhított, várva várt Mikulás.

Pontosan olyan volt, amilyenek a gyerekek álmodják, nagyon jól állt rajta az új ruhája. Hiába, annyi éven át nem csoda, ha a régi elkopott. Most is megnevettette a gyerekeket kedves humorával, történeteivel. Türelmesen hallgatta az üdvözlő verseket, amelyeket nagy igyekezettel, néha kissé elfogódottan mondtak a kis tanulók. Mindenki megkapta a csomagját, az arra érdemesek még külön szaloncukrot is.

Legnagyobb sikert a közös éneklés aratott.

Sajnos, minden jónak vége szakad egyszer, a Mikulás zsákja kiürült, elfáradt a jó öreg, így hát útra kelt, hogy másoknak is örömet és boldogságot osszon.

A gyerekek kitódultak a távozó után, ki papucsban, ki még azt is lefelejtette a lábáról, hogy még egyszer utoljára lássák, megsimogassák a ruháját és egy évre búcsút intsenek.

Utóirat: Üzenet a Télapónak.

Kedves jó Télapó!

Köszönjük, hogy az idén is eljöttél hozzánk. Megújult külsővel, de évek óta töretlen belső hittel. Kedvességed, emberséged igazi mesevilágot varázsolt a gyermekek köré.

Nagy szükségük van erre, mert a gyermekkor őszintesége, álmái, vágyai, hamar elszállnak. Hogy felnőttkorra megmaradjon belőle valami, abban Neked is részed van.

Visszavárunk!

Iskolánk diákjai, dolgozói és a szülők köszönetüket fejezik ki Egerfarmos Község Képviselőtestületének az ajándécsomagokért.

Redele Gézáné
tagintézmény vezető

Öregotthon hírek

A 2009-es év változásokban gazdag volt az Öregotthon életében. Az ellátotti létszámunk bővült, köszönjük szépen, hogy a régi kedves ellátottaink 2009-ben is bizalommal fordultak hozzánk, és köszönjük azoknak is a bizalmát, akik idén vették először igénybe a szolgáltatásainkat. Reméljük, hogy továbbra is igénybe fogják venni! A következő kis táblázatban az ellátotti létszámunkat láthatják az év elején és december hónapban:

<u>Szolgáltatás</u>	<u>Január</u>	<u>December</u>
Idősek nappali ellátása	25 fő	26,25 fő
Szociális étkeztetés	29 fő	36 fő
Házi segítségnyújtás	25 fő	34 fő
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	0 fő	10 fő/készülék

2009-ben történt: Februárban Szociális Mikrotársulás jött létre Mezőtárkány és Besenyőtelek településekkel. Visszatértünk egy nagyon szép, felújított és korszerűsített épületbe, amely megfelel a feltételeknek. Megünnepeztük a névnapokat, születésnapokat, a nemzeti ünnepeket, a Nőnapot, a Húsvétot, legutóbb a Mikulást, amelyen az általános iskolai tanulók adtak elő egy nagyon szép műsort az időseknek.

A gondozónók létszáma is bővült. A Kandó Kálmán Alapítványtól kaptunk két darab Bioptron lámpát, amelyekkel a klubtagjainkat helyben, a házi gondozottainkat a lakásukon tudjuk gyógyítani, egészséget megőrizni.

Továbbra is sok szeretettel várjuk az új jelentkezőket, és kívánunk mindenkinek Békés Boldog Karácsonyt és egészségben gazdag Boldog Új Évet!

Kósa Brigitta
intézményegység vezető

A hősi helytállástól a magyar Golgotáig

Márciusban még arról emlékeztünk, hogy Máriássy János és csapatának egerfarmosi helytállása elősegítette a Görgey, Klappka vezette honvéd seregek átszervezését Tiszafüreden, ahonnan a csapatok egy része a Tisza bal oldalán nyomult Szolnok felé, másik része Farnoson át Szihalomig menetelt, ahol már Aulich Lajos volt a parancsnokuk, aki 1849 március 1-én Egerlővőről akart segíteni Máriássyéknek, de a megáradt Kánya patak megakadályozta. Ő is az aradi 13-ak egyike lett legidősebbként.

Egerben találkoztak Kossuthal, amiről Krasznai Péter Farnoson mindannyiósor járt honvéd altiszt úgy emlékezett, Kossuth őt megszólította, hogy "az ilyen altisztek képezik a vitéz magyar hadsereg lelkét". Kossuth egri beszédében március 30-án azt mondta, hogy "itt nem hirdetni, itt csak tanulni lehet a hazafiságot".

Ezt követően egy kisebb csapat elindult Hatvan felé, ahol győztek az osztrákok felett, a nagy csapat ez idő alatt elment mellettük Vác irányába, ezzel az egri hadicsellel elősegítették a dicsőséges tavaszi hadjárat győzelmeit, ami fel is bátorította Kossuthékat, hogy új kormányt alakítsanak, kimondják a Habsburg ház trónfosztását, Kossuthot kormányzóvá választották a debreceni Nagytemplomban, a címerről levették a koronát, így alakult ki a Kossuth címer.

Erre a sikeres erdélyi és bácskai csatákon túl az is okot adott, hogy az 1848. december 2-án beiktatott I. Ferenc József 18 éves császár nem akarta a magyarok függetlenségét biztosítani.

A lelkesült honvédek visszafoglalták Budát, ennek hatására a fiatal császár elszaladt a másik nagy hatalomhoz, az orosz cárhoz, ahol térdreborulva kezelt csókolót és segítséget kért.

A 200000 muszka Románia és Lengyel felől bejött, ezzel megszűnt az esély a magyar szabadság győzelmére, mert a 150000 fős honvédsereg minden felől 358000-es sereg támadt.

Görgey az Észak-Magyarország felől támadó sereget ugyan megvezette, azok napokig nem tudták, hogy hol vannak a magyarok. Görgeynek sikerült a honvédséget Szeged felé összevonni, de Temesvárnál vereséget szenvedtek, ahol megint Dembinszki tehetetlenkedett, mint Szihalomnál, ez még jobban rontotta a magyar esélyt.

Ekkor a magyaroknál fogytán volt a lőszer, egyre több vereség érte őket, Kossuth augusztus 11-én lemondott és a miniszter tanács belátta, hogy nincs tovább, Görgeyt teljhatalommal ruházták fel. Kossuthot rávették, hogy Rákóczi példájára meneküljön külföldre, mert Ő az, aki a magyarokban tovább fenn tudja tartani a szabadság reményét.

Görgey a tábornokokkal is megvitatta a helyzetet, akik elfogadták, értelmetlen a további vérontás. Az osztrákokkal nem akartak tárgyalni, tudták mi várna rájuk, ezért kezdeményezték az oroszok előtti fegyverletételt. A magyarok vigyáztak arra, hogy az osztrákokkal ne kerüljenek szembe, maguk közé engedték az oroszokat, így augusztus 13-án Világos előtti helyiség Szőlös határában tették le a fegyvert. Ekkor Görgey a lova nyakába borulva elsírta magát, őt az orosz főparancsnok elé vezették, itt tudta meg, hogy csak az ő életére van garancia, de 18 évet fogságban töltött.

A tábornokokat, a tiszteket Sarkadra kísérték, ahol átadták őket az osztrákoknak. Ebből adódott, hogy Görgeyt árulónak tekintették (sokan elátkozták, ezért az a mondás, hogy "48 óta nem fog az átok"). Azóta tudott, hogy mint katona nem tehetett mást és nem egyedül döntött így, bízott abban, hogy oroszok nem adják át tisztársait.

Augusztus 13 és 27-e között más csapatok is letették a fegyvert különböző helyeken. Az egyik honvéd tiszt írása szerint: "A hosszú sorokban felállított orosz ezredek tanúi valának a néma fájdalomnak, amellyel derék honvédek fegyverüktől megváltak, tanúi a kitörő könnyeknek".

Csak a komáromi Klappka vezette várvédők és a pétervárad (Újvidék közelében) őrség Kiss Pál vezérőrnagy (Szabadulása után 1851-től Tiszafüreden gazdálkodott) csapata kapott szabad elvonulást és amnesztiát. Ezzel vége lett a szabadságharcnak.

Jött a MEGTORLÁS, ami már május 22-én HAYNAU főparancsnokká történő kinevezésével kezdődött. Útját akasztófák szegélyezték, ekkorra már 38 főt végeztetett ki, köztük parasztot, kézművest, papot, jegyzőt, alispánt.

1849. október 6-án végezték ki Gróf Batthyány Lajost, Magyarország első miniszterelnökét, aki szervezte a nemzetiséget, a honvédséget, habár Kossuth toborzott ékesszólan. Akasztani akarták, de felesége kis

tőrével sérülést okozott a nyakán, így puska által végezték ki.

Ugyanazon a napon hajnalban Aradon lelőttek három tábornokot és egy ezredet, néhány órával később 9 tábornokot akasztottak fel. Az aradi vesztőhelyen ott lógott a 9 hullá, 9 bitón, kik katonák voltak és vitézek. Bátran fogadták a halált, utolsó Gróf Vécsey Károly volt, és a gróf kezét csókolta az előtte felakasztott szerb katonának, a törött lábú Damjanitchnak, mondván "Isten adta a szívet, lelket nekem, amely népem, hazám szolgálatáért lángolt."

Ezt az aradi 13-at fel sem tudnánk sorolni, mert több az idegen név, mint a magyar, de van közöttük német, elmagyarosodott német, osztrák, horvát, középneemes és dúsgazdag örmény.

Aradon végezték ki tizennegyediként október 25-én Kazinczy Lajos tábornokot és 15. vértanú lett Lenkey János, aki az aradi börtönben bomlott elmével halt meg 1850-ben.

Egyetlen vértanú, akinek a sírja a mai Magyarországon, Egerben van. Emléküket az aradi vesztőhelyen egy köhalmon lévő márványoszlop jelzi "Nem a gyűlöletnek, hanem a hálának. Nem a bosszúnak, hanem a dicsőségnek." Ezt a helyet Kossuth Lajos a magyar golgotának nevezte.

A megtorlás ellen tiltakozott több nyugati kormány. Miklós cár által küldött levélben azt írta a császárnak "kegyelmet a megtévedteknek, barátod kéri ezt számukra".

Ezek hatására a kivégzéseket felfüggesztették, de akkorra már 12 személyt kivégeztek és 1850-ig további 15-öt. Összesen 120-140 körül van a vértanúk száma. A nemzetközi visszhang miatt sokak halálát ítéletét várfogságra változtatták, majd megkegyelmezték (kb. 1200 főnek, mint a farmosi helytállásban részt vett Máriássy, Szekulics, Diquet Péternek (lásd a 2009 évi hírmondó egyes számát.) Ferencz József hálósobájában hosszú ideig függött az aradi 13 arcképe. Kemény volt az ifjú császár.

A háború veszteségét úgy becsülik, hogy 40000 magyar, 30000 osztrák, 14000 orosz halt meg a harcokban (ugyanennyi a kolerában), ami a civil lakosságot is pusztította, így a Brezovai családot is. Orosz katonák Szemerét is jártak, Csöke Károlytól tudom, hogy kertjük aljában van muszka eltemetve, akit nagyapjának az apja (dédapja) csapott agyon, amikor el akarta vinni a malackájukat.

Egerfarmoson ugyan senki nem halt meg, de a halotti anyakönyv szerint Mezőkövesden 1, Egerben 2 farmosi lakos lett a harcok áldozata a farmosi ágyúcsata 5 honvéd hősi halottján kívül.

A lelkekben is nagy volt a rombolás, a bujdosások, a beárusítások miatt és felerősödött a tót, a rác, az oláh ellentét is, annak ellenére, hogy ők is részt vettek a szabadságharcban.

A fegyvert letevő 40-45 ezer honvédet kényszerrel besorozták osztrák katonának, elvitték őket messzire, a dédapát is, aki soká jött haza (1859).

Bűncselekmény volt a Kossuth bankó (amivel a honvédeket fizették), a magyar jelkép, így a nemzeti zászló rejtegetése is.

Haynau már 1849. július 19-én kihirdette, hogy életét veszti az, aki forradalmi jelképet visel, tehát a háromszínű nemzeti zászlóért is.

Vitán felül álló történelmi tény, hogy Magyarországon először az 1848-as évben lett törvénybe foglalva a nemzeti szín, amit az akkori újság úgy tett hírré, hogy "A királyi épületeknél a sárga-fekete szín helyébe a vörös - fehér-zöld fog használni".

Az egyenlő arányú háromszínű kokárda, zászló, szalag az 1789-es francia polgári forradalom mintájára terjedt el, mint a szabadság, egyenlőség, testvériség jelszó a reformkorban.

A magyar címerben már régebben ott volt a vörös-fehér szín mellett kisebb arányú zöld is.

Az 1867-es Deák Ferencz irányította kiegyezés állította helyre a nemzeti színt és a címer használatát.

Az előbbieket igazolja Gerő András történész írása és prof. Kumorovitz Lajosnak, a történelem tudományok doktorának az idevonatkozó nyilatkozata is.

A leírtakhoz a Hermann Róbert 1848-1849-ről szóló könyvét használtam, aki már 2000-ben is biztosította a szakirodalmat a Szemere-Farmos közötti csata leírásához.

Kossuth Lajos 1894. március 20-án halt meg Turinban és április 2-án temették el a kerepesi temetőben, azonban csak 1909 novemberében helyezték a Mauzóleumba, amit a nemzet hálája emelt Kossuth dicső emlékének, ennek most 100 éve.

Bíró Károly

Az Úr születése

„Ma megszületett az Üdvözítő, az Úr Krisztus.”

A próféták már századokkal előbb megjéjtették ezt a napot, és számos képpel szemléltették. "A nép, amely sötétben jár, nagy fényességet lát..." (Iz 9,1) A bűn, a rabság, az elnyomás sötétségébe belehasító fény előjátéka a Messiás eljövételének, aki szabadságot, örömet és békét hoz magával: "Kisgyermek született nekünk, fiú adatott nekünk". A jövődőlés túlhalad azon a távlaton, hogy Isten egy új Dávidot küld népe megszabadítására. Betlehemre vet fényt, ahol nem egy hatalmas király, hanem az emberré lett "hatalmas Isten" született meg. Egyedül órá illenek ezek a címek: "Csodálatos, Tanácsadó, Erős, Isten, Örök Atya, Béke Fejedelme" (Iz 9,5). Amikor a jövődőlés történelemmé vált, végtelenül nagyobb fény ragyogott fel, és a híradás nem földi, hanem mennyei hírnököktől érkezett. "Egyszer csak ott állt előttük az Úr angyala és beragyogta őket az Úr dicsősége... Nagy örömet adok tudtul nektek és majd az egész népnek: Ma megszületett Megváltótok, Krisztus, az Úr" (Lk 2,9-11). A megígért és a századok óta várt Messiás él, ott reszket az emberek között: "Találtok egy jászolba fektetett, bepólyált gyermeket" (Lk 2,12). Ebben a gyermekben Isten új népe az oly régen áhított Messiást kapta meg. A mérhetetlen remény felmérhetetlen valóság lett. Ő a köztünk élő Isten, aki egy lett közülünk, hogy megtanítson minket arra, "hogy szakítsunk az istentelenséggel és az evilági vágyakkal... Várjuk reményünk boldog beteljesülését, a nagy Istennek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljövését" (Tit 2,12-13). Íme a két pólus között feszülő keresztény remény: Jézus születése, minden üdvösség kezdete és végső eljövetele, az egész keresztény élet irányadó célja. A Jézus születésén elmélkedő és az őt imádó hívő nem zárkózik be a földi valóságok és remények körébe, hanem nyitott az örök remények felé, arra vár, hogy majd egy napon találkozik Urával és Üdvözítőjével.

„Kezdetben volt az Ige,
az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige”

Szent János evangélista fellebbenti a misztériumról a fátylat. A megtestesült Isten Fia az ember szintjére helyezkedett, hogy az embert fölemelje méltóságára: "hatalmat adott nekik, hogy Isten gyermekévé legyenek". Az Ige azért is testté lett, hogy hozzáférhetővé tegye Istent az ember számára, hogy megismertesse őt: "Istent nem látta soha senki. Az Egyszülött Fiú nyilatkozta ki, aki az Atya ölén van". Az őszövségi próféták Isten szavainak az átadói voltak, Jézus azonban maga a Szó, Isten Igéje: megtestesült Szó, aki emberi nyelvre fordítja le Istent, feltárva mindenekelőtt az emberek iránti végtelen szeretetét. A próféták csodálatos dolgokat mondtak el Isten szeretetéről, az Isten Fia viszont megtestesíti ezt a szeretetet, saját személyében élnek és tapinthatóan mutatja be. Az a "bepólyázott és jászolba fektetett kised" ezt mondja az embereknek: Isten annyira szereti őket, hogy üdvösségükért saját Egyszülöttét adta oda. Ezt az üzenetet, amit egy napon angyalok és pásztorok hirdettek, tovább kell adni minden embernek - különösen a szegényeknek, a kicsiknek, a megvetetteknek, a szenvedőknek. A feladat már nem az angyalokra, hanem a keresztényekre vár! Mit érne Jézus születésének megünneplése, ha a keresztények ezt nem tudnák életükkel hirdetni testvéreiknek? Valóban az ünneplés meg Jézus születését, aki mindig elevenebb hittel és szeretettel fogadja be életébe az Urat, aki engedi, hogy saját szívében is megszülessen és éljen, hogy általa is kinyilváníthassa a benne hívőknek a jóságot, az emberszeretetet és az odaadást.

Ó drága betlehemi Fiúcska, add, hogy egész lelkemmel közeledjek születésed mély misztériumához. Helyezd az emberek szívébe azt a békét, amit néha olyan nekikeseredetten keresnek, s amit csak te tudsz megadni. Segíts, hogy jobban megismerjük egymást, és mint ugyanannak az Atyának gyermekei testvéri szeretetben éljünk egymással. Fedd fel előttünk szépségedet, szentségedet, tisztaságodat. Ébreszd fel szívünkben a szeretetet és a hálát végtelen jóságodért. Egyesíts mindenkit a szeretetben, és add meg nekünk a te mennyei békédet.

/XXIII. János pápa/

Ezekkel a gondolatokkal kívánok Egerfarmos minden lakójának, kicsiknek és nagyoknak örömteli, békés, meghitt karácsonyt és boldog újévet!

Szeményei Péter plébános

Karácsonyfa

A hivatalos kereszténység felvétele előtti időben szokás volt az úgynevezett szent fák előtt fényeket gyűjtani. Kr. u. 452-ben azonban ezt a római katolikus egyház betiltotta. Nagy Károly császár 800 körül a törvényeket és rendelkezéseket tartalmazó 'Capitularia' című művében hasonló módon betiltotta a fák és a kutak kivilágítását is. Érthető a tiltás, ha tudjuk, hogy az 'Yggdrassil' (kőris) világfát, amelyen egy északi legenda szerint Wotan függött, egy szent kút mellett elhelyezkedő örökzöld faként írják le. A kereszténység előtti néphitét módszeresen igyekeztek kiirtani.

Egy másik feldíszített fa az volt, amelyet a korai középkorban mindenszentekkor és halottak napján (november 1-én és 2-án) a templomok bejáratánál állítottak fel. Ezt gömbökkel díszítették, melyek az elhunytak lelkeit szimbolizálták. Nagyon valószínű, hogy a gömböcskék használatának szokása innen került át a karácsonyfára, így az az évszázadok során az életfa, a fényfa és a túlvilágfa egyfajta kombinációjává vált.

A karácsonyfa közvetlen előzménye a pogány hagyományokban a termőág, zöldág házba vitele, illetve a ház és a ház környékének örökzöld ágakkal díszítése. A szokást ismerték a kelták, náluk a fagyöngy, a magyal és egyéb örökzöldek játszották a főszerepet. Magyarországon a zöldág általában rozsmaring ágacska, nyárfa vagy kökénybokor ága. A gerendára függesztették fel, aranyozott dióval, piros almával, mézesbákkal, szalmafigurákkal díszítették. A diónak rontást űző erőt tulajdonítottak, a gyümölcs a bőség, egészség jelképe, a szalma pedig a betlehemi jászolra emlékeztet. A karácsonyi ág később fejlődött kis fácskává, amit szintén a házba vittek, és különféle módon díszítettek.

Feljegyzések szerint az első hagyományosnak mondható karácsonyfát freiburgi pékinások állították a város kórházában a XV. században. Átvitt jelentése a hagyományos pirossal ékesített fényőnek az életfa, a természet évről-évre megújulása, körforgása. A fán látható girland a paradicsomi rosszra csábító kígyót jelképezi, az alma a tudás fájáról szakasztott gyümölcsre emlékeztet (ennek mintájára alakultak ki később a piros, arannyal díszített üveggömbök), a gyertyák pedig a fény, a nap, keresztény felfogás szerint Jézus szimbólumai.

A manapság megszokott díszes, üveggömbökkel, szalancukokkal felállított fa német protestáns hatásra terjedt el bécsi közvetítéssel, kezdetben az arisztokrácia és a városi polgárság körében. Magyarországon először Brunswick Teréz martonvásári grófnő, az első magyarországi óvoda megalapítója állított karácsonyfát 1824-ben. Hazánkban csak a 19. század második felében kezdett elterjedni a szokás. Először csak a nemesi családoknál, majd a módosabb polgári otthonokban is megjelenik az ünnep jelképe. A szegény paraszti családokban a II. világháború végéig megmaradt a zöldág állítás szokása, sőt volt ahol a jó szaporulat reményében az istállóba is vittek belőle.

A karácsonyfát hagyományosán Vízkeresztkor (január 6.) bontják le.

December 24. estjén ajándékozzák meg egymást a családtagok Magyarországon. Az ajándékozás szokásának eredete bizonyos elméletek szerint a Napkeleti Bölcsék történetére vezethető vissza, akik a csecsemő Jézusnak ajándékokkal hódoltak Betlehemben. A karácsonyt hagyományosán a család és a gyermekek ünnepének is tekintik, akik a kis Jézus (keleten és a katolikus nyugati vidékeken) vagy Szent Miklós, a Mikulás (nyugati protestáns országokban) nevében kapnak ajándékot.

Manapság az emberek erőn felül próbálják drága ajándékokkal meglepni családtagjaikat, pedig az ünnep csendes békéje, a szeretet-összetartozás kimutatása nem azon múlik, mennyi pénzt tudunk meglepetésre költeni. Egy apróság sokszor többet jelent, ha szívből adjuk, mint bármi, aminek a részleteit kamatostul fizetjük aztán hónapokon keresztül. A család által körbeült asztal, ahol vidáman, békésen elköltjük az elkészített finomságokat - tudva azt, hogy a hétköznapokon ugyanilyen megértéssel leszünk együtt - nagyobb értékkel bír, mint az, ha "letudjuk" évi néhány napban a szeretet ünnepét.

Poczokné Blanár Gabriella

Decemberi ünnepeink

